

МАРГАРИТ АБАДЖИЕВ
ПИСМО ДО ЕДНА
НЕБЛАГОДАРНИЦА

chitanka.info

Драга ми Доне,

Реших да ти пиша подир дългото си мълчание, за което съм малко виновна пред теб. Затова преметох двора, сготвих и седнах да драсна някой ред.

Ти не си писала от години.

Как си, милото ми момиче? Забравих ти очите ма, мама, пък изплаках моите. Толкова ли те е гнус от мен, толкова ли съм калпава и недодялана, че не си си идвала толкоз време къщи. Ти направо жива ме отписа и загрови.

Аз се държа. Лазарниците станаха много, болестите се увеличават, но съм на крака, няма да се давам. Разни серсеми се опитват да ми вадят душата, ама криво са си направили сметката. Няма да им слугувам, не са познали. Голяма си, знаеш за какво говоря.

Хайде сега ми кажи защо не си се обаждала толкоз време? Разбирам, че като замина да учиш на Запад си срещнала разни хора, много по-умни и фасонлии от мене, много по-лични и богати, но аз съм ти майка, от майка си ти не можеш да се отречеш и да ѝ обръщаш гръб. Нямах право, в очите ти го казвам, по-добре ела и ме заплуй в лицето! С какво прегреших пред тебе, защо ме намрази отведнъж?!

Съседките ме питат къде се запиля, дали не си се обулчила, одумват те. Аз мълча като пукал и си скърцам зъбите. Пък оназ, сръбкинята, приказвала някъде, че те били видели с негър ли, жълт ли бил там някакъв. Коилото ѝ оскубах, с дилафа я гоних чак до тях, гад проклета устата! Тя и гъркинята ми създават най-много дертове.

Напатих се аз с тебе, но горко на тази майка, която изостави рожбата си. Ти може да си всякаква, но си моя и аз няма да се откажа от тебе. И в огъня влизам, знаеш го. Да пази Бог след време, когато имаш деца и ти, те да се отнасят към теб по същия начин. Няма на света, щерко, нищо по-черно от детската неблагодарност и непризнание. Света Богородица да не ти дава такива безкрайни дни без ред, без вест от тях. Сън ще загубиш от зор, от притеснение зальк няма да слагаш в уста, ще ти гледат очите на десет страни. Ние сме жени, мама, цял живот сме майки, по природа сме тъй. Мъжете хвърлят и бягат, ние оставаме да теглим — и хубавото, и лошавото. Тъй сме създадени, тъй и създаваме. Децата ни нямат възраст, те винаги са си наши деца.

Мисля, че те разбирам. С безмълвието ти долових, че сме се разлъчили, отчуждили сме се. Не искам да ти се месея или да харесвам дружките ти, това не е моя грижа. Ти си момата, моминство — везирство, някога те приспивах с тази песен. Разбира се, че ще пазя всяка твоя крачка, ала животът си е твой, ти си господарствай в него, ти си го нареждай. И, ако решиш, споделяй с мен.

Аз нямам сродна душа. Това е, което толкова ме гризе и измъчва. Като бях млада всички казваха, че съм била огън момиче, обаче тъй и не открих човека, на когото да се доверя и с когото да остарeya. Мъжете идваха и си отиваха, светът е проревал от мъжете с благи очи. Тъй се изнизва животът ми, в залисии и неволи, докато се озърна и вече крия, все по-неумело, възрастта си. Навикнах на самотата, по нашите краища тя е чувство величаво, но ми тежи. Подобно траур я нося, на гробовен саван прилича. Дано да не повтаряш съдбата ми, дъще своенравна, защото ще значи, че на нищо свястно не съм те учила. Това е най-горчивата равностметка за един родител.

Като сега виждам лятната къща в Егея и плитките ти, дете се мяркат из гергините. От чардака се откриваше чудна гледка, като засенчи очи човек можеше да види чак Бялото море. Дворът широка работа, с кон да обикаляш, и градината отрупана, обилна. Все те виждам с ругените бузки, нацапани я с праскови, я с грозде. И мушмули имахме, и смокини като круши, медни и сладки. Плодородна земя беше, рай някакъв за всички ни. Вечерите топли, влажни, далече нейде жетварски напев буди вятъра. Сърцето ми се отваряше в такива мигове, и в него слънце да влезе, в пазвата ми да грее. Вдигах те високо, високо, да си напълниш очите с красоти и душицата невръстна с волност и здраве. Златни дни бяха, ала всичко свърши. Сякаш сабя харамийска го посече. Кървят ми само спомените...

Приготвила съм ти чеиз. То сега вече се подигравате с такива работи, смеете се, ама момата трябва да си има това-онова, когато влиза в нова къща. Бедна съм, щерко, и доста отслабнала, пари не мога да ти дам, но покъщнина ще имаш, от всичко съм отделила. Да си наредиш дома по свой тертип, да си срещаш гостите без притеснение, синовете да си отгледаш, силни и здрави. Ако, не дай Боже, повече не се видим, всичко съм натъкмила в големия скрин, дете е в твоята стая. Помниш ли как обичаше да се криеш в него, като мишле цвърчеше вътре. Отгоре съм сложила един кат черни дрехи за мене, за

последната венчавка, всичко друго е за теб. Има и торбичка злато, накити да си направиш, с месечинката да блестиш. А на дъното ще намериш железния светилник. Не го захвърляй, скъп спомен ми е той, запази го. Ей тъй, заради мене го спасри, другар да ти бъде. Той умее.

Та се сетих... На какъв език ми пишеш писмата си, ако изобщо се присетиш да пратиш картичка за Великден. Не знам моди ли са някакви, що е, но аз така говорех преди сто години. Опитваш се да ме уязвиш за възрастта ми ли, какво целиш?! Ставаш смешна, околните вече се шегуват с твоето твърдоглавие. Живеем в края на двадесети век, ако не си забелязала, не отива на едно младо и красиво момиче да говори като бабичките от черквата. Зная, че почиташ традициите и ги тачиш, ала трябва да гледаш напред, да се образоваш още и още, пък ти се инатиш, съща магарица. Беше най-примерната ученичка от школото на свети Климент, прилежна и добра, цял Охрид ти се възхищаваше, каква те щръклица подгони изведнъж?! Държиш на всяка цена да се отличаваши от мен, така го схващам, най-добре да нямаме нищо общо. Тъй ли? Избираш грешен път и съвсем скоро ще ти стане ясно колко глупави и несъстоятелни са обвиненията ти.

Аз не съм ти враг! Толкова много ти дадох, толкова много още ще ти дам, ти си смисълът на живота ми, как не го разбра! Как не го оцени поне за секунда! Ние сме една плът и кръв. Смени ги де, смени си кръвта, синя ли искаш, царска? Не щеш ли американска? Не щеш ли френска? Руска не щеш ли? Смени си физиономията, дето кожата си ми одрала. Че и ми се зъбиш, не те е срам! И него доживях — собственото ми чедо да бяга от мен като от чумава!

Извинявай, мила, объркана съм. В несретни времена живеем, само злоба и завист наоколо. Уморих се от тегобата, нервите ми отъняха. Цял живот се трепеш, блъскаш като скот, скачаш призори, заспиваш с вълците и за какво?... За какво е цялата гюрултия, за какво си дните затрих? Все сама кукувам, няма с кой думица да обелиш, кой едно цветенце да ти поднесе. Това ми е късметът от всичкото тегло, няма прокопсия. Мъки, мъки, Доне, мъки! Чувствам, че губя и тебе, чужди хора слушаш ти, по акъла им се водиш, всичко ми е ясно. Аз просто не мога да се примиря, че ни разделиха, че издигнаха помежду ни стена, по-страшна от Китайската. Жестоко е и че вярваш на хорските сплетни, а не на майка си. Лъгаха те, че си храненица, че от улицата съм те прибрала, клета сирота, от немай къде. Не усети ли, че

заради тебе глава на дървника слагам, че снагата ти тънка, висока под сърцето ми узря? Че те закърмим с обич и грижи безмерни, че ти си ми имането, ти си ми и кръстът. Как потъмняха очичките ти звездици, кой ти катран в душата наля, земята да го изяде? Един ли поне ден не се запита как съм, жива ли съм, здрава ли съм, как поминувам, не ме ли сънуваш, седнала на прага, да те чакам и мисля, пребрадена като за умряло? Не...От мене го запомни — на всеки ще се въздаде. Мера според мера!

Айде, дърто, уста си сбирай! Повече няма да пиша. Достатъчно писах, достатъчно молих, камък да беше, щеше да проговориш. Скоро ще с задомиш, и ти челяд ще имаш, да те пази Господ от сурови деца, от студени деца да те пази! Ако питат за мен, кажи им, че съм при свети Петър, ракийката си прием. Така май е най-добре за всички. Ако не те е срам, кажи им... Дано успеят да ти обяснят колко не си била права, дано го усетят. Ти решаваш. Аз каквото успях, направих. Вероятно не бях идеална майка, тя, Идеалната, видя рожбата си разпната... Остани си със здраве. Ако се сетиш, обаждай се. Ако не искаш, мълчи. Господ вижда и туй, и онуй, в неговите ръце е всичко. Щом е речено, нека бъде волята му. Аз ще се подчиня.

Остани си със здраве и сбогом! Целувам те, мила ми щерко, чедо ненагледно!

Подпис: не се чете.

Послепис: Чувам, че във вашия квартал живеела някаква креслива албанка. Кахъри ти създавала. Само ми обади. Вадя старата пушка от сайванта и тичам. Помниш ли като те учих да стреляш, беше по Илинден. Малка беше, ама много ти хареса. Само ми обади и тичам. Сбогом!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.